

El 'cas Millet' i els partits

- L'opacitat dels comptes de les organitzacions polítiques perjudica greument la seva credibilitat

CARLOS JIMÉNEZ VILLAREJO

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 11.10.09

El descobriment de la gestió presumptament delictiva del Palau de la Música-Orfeó Català ha tornat a centrar l'atenció en dues qüestions essencials: el control institucional dels fons públics aportats a les fundacions privades i, sobretot, el finançament privat dels partits polítics.

Quan es va constituir el primer Govern tripartit es va elaborar un informe per conèixer les causes del dèficit generat per la gestió dels governs de Convergència i Unió, que s'elevava a 1.177 milions d'euros. Segons aquest informe, les subvencions públiques constituïen una de les àrees «més conflictives». Només una limitada mostra de subvencions revocades per la incorrecta utilització dels fons públics ja s'elevava a 9.335.920,30 euros. No en va, l'informe parla d'«abusos realment escandalosos». Era una mostra molt fundada del tractament arbitrari dels fons públics.

Però continua sent fonamental, llavors i ara, saber per què el protectorat de la Generalitat, a qui correspon el control de les fundacions, la verificació dels seus comptes anuals i de la seva comptabilitat i la inspecció d'aquests, no va detectar la continuada i manifesta gestió irregular que s'estava produint al Palau-Orfeó Català. Perquè la llei

catalana de fundacions de l'any 2001 ja proporcionava els instruments necessaris per poder tenir-ne un control més eficaç.

QUANT al finançament privat dels partits, el problema encara és més greu. Se sap que el creixement dels costos de la política, derivats sobretot de les modernes campanyes electorals, els porta a una constant exigència de recursos econòmics. L'obtenció de diners s'ha convertit en un objectiu polític en si mateix. I és evident que les aportacions econòmiques privades poden generar una desigualtat econòmica entre els partits, trencant així el principi d'equitat d'oportunitats i afectant la representativitat dels polítics mateixos i del mateix fonament del pluralisme polític. Per això es manté d'actualitat la reflexió del professor **Koening**, de la Universitat d'Estrasburg : «La qüestió essencial és saber per què una societat o una empresa finança un partit polític. La resposta lògica és que el generós donador busca en el partit i, per tant, en els poders públics que ocupa el partit, avantatges que, en un altre cas, no hauria obtingut».

Per això, va resultar fonamental l'aprovació de la llei orgànica 8/2007 del 4 de juliol, que regula un nou sistema de finançament. En la seva exposició de motius, s'hi reconeix com un dels fonaments de la nova disposició «l'aparició davant de l'opinió pública de possibles irregularitats vinculades en alguns casos al finançament dels partits polítics». I entre els objectius de la llei hi ha el d'establir un règim econòmic que «no incorpori elements de distorsió entre la voluntat popular i l'exercici del poder polític». Per aconseguir-ho, suprimeix les donacions anònimes, una mesura el veritable abast de la qual encara no podem comprovar.

Creiem que resulta necessari exposar algunes d'aquestes dades per

saber de quina manera la llei de finançament del 1987 es va incomplir de manera gairebé generalitzada davant d'una ciutadania completament ignorant dels comptes dels partits als quals periòdicament voten. L'informe del Tribunal de Comptes sobre l'exercici del 2003 confirmava les tesis d'un finançament fosc i opac. En aquell exercici, certs partits van percebre donacions anònimes procedents de persones físiques i jurídiques que, òbviament, no se sap si van ser beneficiades des del poder polític –llavors de CiU– amb concessions i altres beneficis econòmics. Convergència Democràtica de Catalunya (CDC) va rebre 1.324.000 euros; Unió Democràtica de Catalunya (UDC), 860.252.000 euros, i el Partit Popular (PP), com a formació estatal, ja que els comptes del PP de Catalunya no apareixen diferenciats, 2.361.422,41 euros. El Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC) va rebre per aquell concepte una quantitat una mica superior als 150.000 euros. No consta que Esquerra Republicana i Iniciativa per Catalunya-Verds-EUiA, ni en aquest ni en exercicis posteriors, fossin finançats per aquest procediment.

EN l'exercici del 2004, el Tribunal de Comptes va tornar a comprovar les mateixes fonts de finançament privat. CDC va percebre 1.515.100 euros com a aportacions anònimes. El PP, com a formació política estatal, va percebre pel mateix concepte 2.825.425,83 euros. I UDC, 884.716,12 euros. En l'últim exercici fiscalitzat, el 2005, es va mantenir la mateixa tendència que els anys anteriors. CDC va rebre de donants anònims 1.590.905 euros. El PP, com a partit estatal, ja que al de Catalunya li falta autonomia fins i tot per formular els seus comptes, va obtenir pel mateix procediment 3.068.741 euros. UDC, 148.498 euros. I el PSC, en aquell exercici, 176.000 euros.

Ja sabem que, com que llavors les donacions anònimes estaven

autoritzades, no hi ha res a objectar que les percebessin. Però és evident que els partits coneixen l'origen d'aquests fons. Seria un exercici de transparència i honradesa política que, sobretot CiU i el PP, revelessin la identitat dels donants perquè els ciutadans sàpiguen si aquestes donacions han estat o no causa de corrupció. Dubtem que ho facin, però que sàpiguen que la seva opacitat és un greu obstacle per a la seva credibilitat com a partits de govern.